

مَعِينُ الصَّرْفِ

على خاصيات الأبواب

باب များ၏ထူးခြားချက်များ

ယူအခါကျွန်ုပ်၏သားတပည့်ဖြစ်သူ ဘာသာရေး၊ ပညာရေးတွင် လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိသော- မဒီနာသုလ်အုလူးမ် အရဗီတက္ကသိုလ် အထက်တန်းပြဆရာ တပါးဖြစ်သည့် မောင်လာနာမွဗ်သီဟိဒ်မှ باب များ၏ خاصية ကိုပြန်ဆို ရေးသားပြုစုပြီးဖြစ်၍ ဝမ်းသာအားရ ကျေနပ်ပါသည်။ မောင်လာနာအား အထူး ကျေးဇူးတင်မိပါသည်။ အရဗီစာပေကို ထိရောက်စွာ တတ်မြောက်သင်ယူလိုသူများအဖို့ အထူးဆုလဒ်ကြီးပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

အရဗီကျောင်းများ၏ အခြေခံများတွင် صرف ပညာရပ် အဆင့် (၃/၄) တို့၌ ဤစာအုပ်အား ပြဋ္ဌာန်းသင်ကြားပေးခြင်းတို့ဖြင့် ကျောင်းသားများကို များစွာ အကျိုးရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ မောင်လာနာ ဆပ်မှလည်း နောက်နောင်တွင် ကျောင်းသုံးဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာအုပ်များ ထုတ်ပြန်နိုင်ပါစေဟု ဒိုအာပြု ပို့အပ်ပါသည်။

ရှိုက်ခံခွလ်ဟဒီးဆ် အလ်ဟာဂျ်မောင်လာနာ ဂျမာလွတ်ဒီးန်

ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး
အဇီဇီယာ အစ္စလာမ့်အရဗီတက္ကသိုလ်

တည်းဖြတ်သူ - အလ်ဟာဂျ် မောင်လာနာ ဂျပာန့် - ဦးဘိုတင်
စုစည်းတင်ပြသူ - မောင်လာနာ မွဗ်သီ ကဟမ်ဒ် - ပဒနီ - (တောင်ကြီး)

علم الصرف

معين الصّرف

على

خاصّيات الابواب

بابများ၏ထူးခြားချက်များ

علم الصّرف

တည်းဖြတ်သူ - အလ်ဟာဂ်အောင်လဟနာရမသွန်း - ဦးဘိုတင် - ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး (ငြိမ်း)

စုစည်းတင်ပြသူ - မွန်သီဒိုဟမ္မဒ်ကဟိဒ် - မဒနီ - (တောင်ကြီး)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

m

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
1	တည်းဖြတ်သူ၏အမှာစာ	၁
2	အလ်ဟာဂျီမောင်လောနာဂျမာဗွတ်ဒီးနို၏အမှာစာ	၁
3	အလ်ဟာဂျီမောင်လောနာယူနွတ်ခ် ဦးစိုးသိန်း၏အမှာစာ	၁
4	ပန်ကြားစွာ	၁
5	اسم ၏အမျိုးအစားများ	1
6	رباعى و ثلاثة	2
7	اسم و وزن و خماسى	3
8	اسم و وزن و اسم مصدر	5
9	اسم فائدة	8
10	اسم فاعل و اسم مشتق	10
11	اسم و وزن و اسم مبالغة	11
13	اسم و وزن و اسم مفعول	12
14	اسم و وزن و اسم تفضيل	13
15	اسم و وزن و اسم صفة مشبهة و اسم ظرف	14
16	اصطلاحى و لغوى ၏ خاصيت	17

خاصیات

د

17	خاصية الضرب / نصر / سمع	18
18	خاصية الحساب فتح / كرم	20
19	علامت باب	21
20	خاصية باب افعال	23
21	خاصية باب تفعيل	30
22	خاصية باب تفعّل	35
23	خاصية باب مفاعلت	39
24	خاصية باب تفاعل	42
25	خاصية باب افتعال	44
26	خاصية باب إستفعال	46
27	خاصية باب إنفعال	49
28	خاصية باب إفعيعل	51
29	خاصية باب إفعيلاً	52
30	خاصية فَعْلَلَة باب اِفْعُوَال	53
31	خاصية باب تَفَعَّل / اِفْعِنَال / اِفْعِلَال	55
32	خاصية باب	58

-တည်းဖြတ်သူ၏အမှာစာ -

အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် မောင်လာရာ ရမသွားနိုင် - ဦးတို့တင် - (ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးငြိမ်း)

نحمدہ و نصلى على رسوله الكريم - أمّ ابجد

လေးစားအပ်ပါသော ဓာရ်သုအပေါင်းတို့ဆင်ဖျား !

ယခုမိတ်ဆွေ၏ လက်ဝယ် ရောက်ရှိနေသော ကျမ်းစာငယ်မှာ မန္တလေး
တိုင်းဒေသကြီး-ပျော်ဘွယ်မြို့နယ်-ယင်းတော်ရွာရှိ မဒီနသုလ်အုလူးမ် အရဗီ
တက္ကသိုလ်တွင် ဒေါက်တာဟ်ဟဒီးဆ်တန်း၌ သာသနာ့ပညာများကို သင်ကြားပို့ချ
နေသော ကျွန်တော်၏တပည့်ရင်း မောင်လာရာမ္မဗ်သီမိုဟမ္မဒ်ဇာဟ်ဒ်(ဆွာဟ်မ်)
စီစဉ်ရေးသားထားသော خاصيات الأبواب ကျမ်းငယ်တစ်စောင်ဖြစ်ပါသည်။

မ္မဗ်သီဆပ်သည် ငယ်စဉ်ကျောင်းသားဘဝမှ စ၍ ယနေ့တိုင်သာသနာ့
ပညာ ဆည်းပူးရာတွင် သူမတူအောင် နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်တိတိကျကျ လေ့လာ
လေ့ရှိပြီးသာသနာ့ကျောင်းတော်ကြီးများတွင် သင်ကြားလျှက်ရှိသော فنونات
ဘာသာရပ်များကို အကျိုးရှိစေမည့်အထောက်အကူပြုစာပေများကို မြှောက်များ
စွာထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ယခုမှာလည်းအရဗီစာပေ၏ဘာသာရပ်များတွင် صرف ဂိုဏ်းစဉ်ပညာ
ရပ်မှ တစိတ်တဒေသဖြစ်သော خاصيات الأبواب နှင့်ပတ်သက်သည့်ကျမ်း
ငယ်ကို အရဗီကျောင်းကြီးများတွင်ပညာသင်ကြားလျှက်ရှိသောကျောင်းသား/သူ

များအတွက်အကျိုးရှိစေရန်အလို့ငှာထပ်မံ ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။ الحمد لله

ဤကျမ်းငယ်အား လေ့လာကြည့်ရှု တည်းဖြတ်ပေးရန် ကျွန်တော့်အား တာဝန်ပေး၍ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကြည့်ရာ တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့် အရေးကြီးသောအကြောင်းအရာများကို ဖော်ပြထားပြီး မှန်ကန်ကြောင်းထောက်ခံအပ်ပါသည်။

ဤကျမ်းငယ်တွင်ပါဝင်သော مسائل پညာ၏ များကိုကျွမ်းကျင် နားလည်မှုမရှိဘဲ- အရဗီစာပေကိုနားလည်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။

ထို့ကြောင့်မြန်မာပြည်အဝှမ်းရှိအရဗီစာပေကိုလေ့လာဆည်းပူးနေကြသော ကျောင်းသား/သူ များအနေနှင့်ဤကျမ်းငယ်ကို စိတ်ဝင်တစားလေ့လာကြရန်နှင့် ဤကျမ်းကိုပြုစုသူမွန်သီဆပ်အား ဆထက်တမ်းပိုးတိုး၍သာသနာ့စာစဉ်များကိုပြုစုရေးသားနိုင်ပါစေဟု ဆုမွန်ဒိုအာပြုရင်း

 29/10/2018

အလ်ဟာဂျ်မောင်လာနာရမသွားန်-ဦးဘိုတင်
 ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး(ငြိမ်း) - ယင်းတော်

- အမှာစာ -

ရိုက်ခွဲလ်ဟဒီးဆ် အလ်ဟာဂျ် မောင်လာရာ ဂုမာလွတ်ဒီးနိ ဆွာဟ်ဗ် (မဒနီ)

ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး အင်္ဂါယာ အစ္စလာမ့်အရဗီတက္ကသိုလ်

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبي بعده وعلى آله أجمعين

အစ္စလာမ့် ဘာသာဝင်များအဖို့အဓိဝမ်းမှကျွတ်သည့်နေ့မှစ၍နောက်ဆုံးထွက်သက်ထိ ဆက်ဆက် ထိတွေ့ရမည့် ရှဟာဒါသ်ကလေးမတ်သည် အရဗီ(အရဗ်) စာပေပင်ဖြစ်ပါသည်။

ရှေးတမန်တော်များထံ ထုတ်ပြန်ချမှတ်သည့် ကျမ်းစာများသည်အရဗီစာပေနှင့်သာ ဖြစ်ကြောင်းသာဝကကြီးအိမ်နုအဗ္ဗားစ်သွင်ကမိန့်ဆိုခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်မိုဟမ္မဒ် ﷺ သည် အရဗ်လူမျိုးဖြစ်သကဲ့သို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်လည်းအရဗ်စာပေနှင့်သာဖြစ်ရှိသည်။နောင်အာခေရသ် တွင် ပြောဆိုရမည့် ဘာသာစကားသည်လည်းအရဗီစကားပင်ဖြစ်သည်။ထိုစာပေသည် لغة - صرف - نحو များအပြင် بلاغة - فصاحة - စသည့်စသည့် ဘာသာရပ်များလည်းပါဝင်လျှက်ရှိခြင်းနှင့်အတူသိမ်မွေ့နက်နဲကြွယ်ဝသောရှေးအကျဆုံးသောစာပေဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဂန္ထဝင်စာပေဖြစ်ရုံသာမက ဂုဏ်တော်အနန္တ၊ ဝိဘက်တော်အနန္တနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရုံးတော်စာပေဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့မွတ်စလစ်များအဖို့ ဤစာပေကို ချစ်ခင်

လေးစားတန်ဖိုးထားရပေမည်။

အရဗီစာပေကိုလေ့လာဆည်းပူးသင်ကြားလိုသူများသည် ဦးစွာပထမ အဓိကကျသည့် **نحو** — **صرف** — **الغ** စသည့်အခြေခံဘာသာရပ်များကို ကျွမ်းကျင်အောင်သင်ယူဆည်းပူးရပေမည်။ ၎င်းဘာသာရပ်များတွင် **صرف** ဘာသာရပ်သည်လွန်စွာခက်ခဲနက်နဲကျယ်ပြန့်သော ဘာသာရပ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့တွင် (**الخصائص الأبواب**) **باب** များ၏ထူးခြားမှုများသည်များစွာအရေးပါလှပေသည်။ **باب** ပြောင်းလဲမှုအပေါ်အဓိပ္ပါယ်များပြောင်းလဲပေသည်။ **باب** ၏ **الخصائص** ကိုနားမလည်ပါကအဓိပ္ပါယ်ပြန်ဆိုရာတွင် မှန်ကန်မည်မဟုတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့အာလင်မ်များမှ အချို့သည် **باب** ၏ **الخصائص** များကိုလေ့လာဆည်းပူးမှုအားနည်းနေသည်ကိုတွေ့ရသည့်အတွက်ကြောင့်ကျွန်ုပ်သည်လွန်ခဲ့သည့်နှစ်များစွာကပင် **باب** များ၏ **الخصائص** ကိုပြန်ဆိုရေးသားရန်စိတ်ဆန္ဒများမကြာခဏပေါ်ပေါက်ခဲ့သော်လည်း မရေးဖြစ်ခဲ့ပါ။

ယူအခါကျွန်ုပ်၏သားတပည့်ဖြစ်သူ ဘာသာရေး၊ ပညာရေးတွင်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော - မဒီနသုလ် အုလူးမ် အရဗီတက္ကသိုလ် အထက်တန်းပြဆရာတပါးဖြစ်သည့် မောင်လာနာမွဗ်သီအဟ်ဒ်မှ **باب** များ၏ **الخصائص** ကိုပြန်ဆိုရေးသားပြုစုပြီးဖြစ်၍ဝမ်းသာအားရကျေနပ်ပါသည်။ မောင်လာနာအားအထူးကျေးဇူးတင်မိပါသည်။ အရဗီစာပေကိုထိရောက်စွာတတ်မြောက်သင်ယူလိုသူများအဖို့ အထူးဆုလဒ်ကြီးပင်ဖြစ်သည်ဟုဆိုခြင်းပါသည်။

အရဗီကျောင်းများ၏အခြေခံများတွင် ۲۷ پنداره‌ها (၃/၄) တို့၌ဤစာအုပ်အားပြဋ္ဌန်းသင်ကြားပေးခြင်းတို့ဖြင့်ကျောင်းသားများကိုများစွာ အကျိုးရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။မောင်လာနာဆပ်မှလည်းနောက်နောင်တွင်ကျောင်း သုံးဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ/ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာအုပ်များထုတ်ပြန်နိုင်ပါစေဟု ခိုအာပြု ပို့အပ်ပါသည်။

7211-2018

ရှိုက်ခွဲလ်ဟဒီးဆ် အလ်ဟာဂျ်မောင်လာနာ ဂျမာလွတ်ဒီးန်

ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး

အဇီဇိယာအစွလာမ့်အရဗီတက္ကသိုလ်

- ၁၁၁ -

ရိုက်ခွင့်ဟုခေါ်ဆိုသောကဏ္ဍတစ်ခုကိုလည်းကောင်း၊ ဦးစီးသိမ်းဆွဲဟုခေါ်ဆိုသောကဏ္ဍတစ်ခုကိုလည်းကောင်း၊

ဟေဒါယသုဂ်အုလုးမ်အစ္စလာမ့်အရဖီတက္ကသိုလ် - ရမည်းသင်းမြို့

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذى فضل بنى آدم بالعلم والعمل على جميع العالم . والصلاة والسلام على محمد سيد العرب والعجم وعلى آله واصحابه ينابيع العلوم والحكم وبعد -

အစ္စလာမ့် သာသနာတော်၏ ကျင့်ရန် ကျင့်ရန် ပညတ်တော်များကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ဟဒီးဆ်တော်များမှ ထုတ်နုတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။တတ်သိနားလည်း။ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသည် သာသနာတော်၏ အဓိကအချက်ပင်ဖြစ်သည်။သာသနာ့ကျောင်းတော်များဖွင့်လစ်သင်ကြားခြင်း၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာလည်းဤသည်ပင်ဖြစ်သည်။သာသနာတော်၏ ဥပဒေကျမ်းဖြစ်သည့် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၊ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ဟဒီးဆ်ကျမ်းတော်များ၊ ဆွဟာဗတ် ။ များနှင့် သာဗေအီ ။ သခင်ကြီးများ၏ ကျင့်သုံးမှုဖြတ်ထုံးကျမ်းဂန်များသည် မူရင်းအရဗီစာပေဘာသာရပ်ပင်ဖြစ်သည်။အဆိုပါအရဗီစာပေကျမ်းစာများကိုသဘောပေါက်နိုင်ရန် لغة - ادب - صرف - نحو စသည့်ဘာသာရပ်များကို တတ်သိရှိရန် လွန်စွာအရေးကြီးပေသည်။

مصدر ခေါ် မူရင်းစာလုံးများ၊ ၎င်းမှ أفعال ကြိယာပြစ်ကားလုံးများ၊ တစ်
ကိန်း၊ နှစ်ခုကိန်း၊ အများကိန်း၊ သူ/သူမ၊ အသင်/အသင်မ၊ ကျွန်တော်/ကျွန်မစသည့်

ကိန်းများ၊ ကွဲထွက်သုံးနှုံးပုံများ၊ ကာလသုံးပါးပေါ်အခြေခံ၍ ကြိယာပြောင်းလွဲသုံးစွဲပုံ၊ اسم ခေါ် နာမ်စကားလုံးများဖြစ်သည့် ပြုလုပ်သူပြုနာမ်၊ ပြုလုပ်ခံရသူပြုနာမ်၊ ပြုလုပ်သည့် အချိန်နေရာပြုနာမ် စသည်တို့ပြောင်းလွဲသုံးစွဲသည့်ပုံစံများကို صرف ပညာဖြင့်သာ သိရှိရပေမည်။ باب ခေါ် မူရင်းအက္ခရာတူပြီးသုံးနှုံးသည့်ပုံစံအနည်းငယ်ပြောင်းလွဲသွားခြင်းအပေါ်ထူးခြားစွာအဓိပ္ပါယ်ပြောင်းလွဲသွားပုံများကိုလည်းဤပညာရပ်မှသိရှိနားလည်ရမည်ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ့်သမိုင်းတွင် ခိုလာဖာအေရာရှေဒီးနီလေးပါးအနက် ဒုတိယခလီဖာ သမ္မတကြီးဟာရသ်အမရ်၏ခေတ်သမယက ဂျနာဇတ်တခုသို့ ရောက်လာသောပုဂ္ဂိုလ်တဦးက သခင်ကြီးအား مَنِ الْمُتَوَفَّى (အသက်ကိုမည်သူနုတ်သနည်း) ဟုအဓိပ္ပါယ်ရသော စကားလုံးဖြင့်မေးမြန်းခဲ့ရာသခင်ကြီးက الله အရှင်မြတ်ဖြစ်တယ်လို့အဖြေပေးခဲ့လေသည်။ နောက်မှ ၎င်းသူဘာကိုရည်ရွယ်ပြီးမေးမြန်းသည်ဆိုတာကို စူးစမ်းလေ့လာသောအခါ مَنِ الْمُتَوَفَّى (သေဆုံးသူမည်သူနည်း) ဟုမေးမြန်းခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိရှိရသည်။ စကားလုံးဖွဲ့စည်းပုံတူသောလည်းဘာရ်နှင့်ဇေရ်အပြောင်းအလဲဖြစ်သွားခြင်းအပေါ် အသက်နုတ်သိမ်းသူနှင့်အသက်နုတ်သိမ်းခြင်းခံရသူဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ခြားနားသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်စကားပြောဆိုမှုအခြေအနေမှားယွင်းမှုကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဤအတွက် صرف ပညာရပ်သည်အစ္စလာမ့်သာသနာ့ဥပဒေကျမ်းတော်များတွင်မူ အဘယ်မျှအရေးကြီးမည်ကိုစဉ်းစားနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤမျှအရေးကြီးသော صرف ပညာရပ်ဆိုင်ရာကျမ်းကိုယင်းတော် မဒီနသုလ်အုလူးမ်အရဗီတက္ကသိုလ်၏

အထက်တန်းပြဆရာတစ်ဦးဖြစ်သူ ကျွန်တော်၏ သာသနာ့ညီနောင် မောင်လာနာ မွစ်သီ မိုဟမ္မဒ် ၏အားဖြင့် အထက်အကြီးအကဲ သာသနာ့ ပညာရှင်ကြီးများရေးသားပြုစုခဲ့သော ခိုင်မာသည့်ကျမ်းစာများမှ ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ရေးသားပြုစုထားပါသည်။အစ္စလာမ်သာသနာတော်၏ အဓိက ကျမ်းစာများကို နည်း စနစ်မှန်ကန်စွာဖြင့် နားလည်လိုသူများနှင့်အရဗီစာပေတတ်မြောက်လိုသူများအတွက် လွန်စွာအကျိုးပြုမည့် صرف ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ကျမ်းငယ်တစောင်ဖြစ်ပါသည်။

ရေးသားပြုစုသူ ကူညီပံ့ပိုးသူများနှင့်ဤကျမ်းစာဖြင့် အကျိုးခံစားမည့်သူ အားလုံးကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သွင်သည် သာသနာ့အလင်မိတိုးပွားမှုနှင့် နှစ်ဘဝ အောင်မြင်မှုရမည့်ကျင့်သုံးမှုများပြုလုပ်နိုင်စွမ်း ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါစေ။ آمين

ရေးသားပြုစုသူ မွစ်သီအားယူကဲ့သို့ထူးကဲသောသာသနာ့အကျိုးပြုစာအုပ်/ စာပေကျမ်းစာများကိုဆက်လက်၍ရေးသားပြုစုနိုင်စွမ်းချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါစေ။

اللهم زد فزد — آمين يا رب العالمين برحمتك يا ارحم الراحمين
 والحمد لله رب العالمين .

ရှိုက်ခွဲလ်ဟဒီးဆ်အလ်ဟာဂျ်မောင်လာနာယူနွတ်စ်-ဦးစိုးသိန်း
 ဟေဒါယသုလ်အုလူးမ်အစ္စလာမ့်အရဗီတက္ကသိုလ်-ရမည်းသင်း

ပန်ကြားလွှာ

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ عَلَى خَاتَمِ الْأَنْبِيَاءِ وَعَلَى أَصْحَابِهِ الْأَتْقِيَاءِ أَمَّا بَعْدُ -

လူသားများကိုသာသနာအသိဉာဏ်ပေးသနားတော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကိုဦးစွာ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ သာသနာပညာရှာဖွေသော ကျောင်းသားများနှင့် အရဗီ ပညာရပ်ကိုလေ့လာသောသူတိုင်းအတွက် صرف ပညာရပ်ဖြစ်သော باب များ ပြောင်းလွဲခြင်းကြောင့်အဓိပ္ပါယ်များ များစွာပြောင်းလွဲသွားခြင်းကိုသိရှိရန်လွန်စွာအ ရေးကြီးပေသည်။ တဖန် باب များ၏ထူးခြားချက်များကို အဓိစကားဖြင့် ရေးသား ထားသောစာအုပ်ကိုမှ လေ့လာလိုသူများအတွက်ဤစာအုပ်သည်အဖော်မွန်ကောင်း တအုပ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကိုလေ့လာသူ(သို့)သင်ယူသူ(သို့)သင်ပေးသူများသည်စာအုပ်ပါ အချို့နေရာများ၌ နားလည်းမှုခက်ခဲပါကဖော်ပြထားသည့် ဥပမာများကိုအဓိကထား ကြည့်၍လေ့လာ၊ သင်ပေး ပါက ပိုမိုအဆင်ပြေလိမ့်မည်ဟုအကြံပြုအပ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ဖြင့် လူတချို့ပင် အကျိုးခံစားမှုရရှိပါသည်ဆိုလျှင်ကျွန်တော် အတွက် များစွာ အကျိုးစပါးစံရရှိလိမ့်မည်ဟု(အလ္လာဟ်ရှင်ရဟ်မသ်ကို)မျှော်လင့်ပါ သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ဆရာသွင်များ၊ စာပြုပြင်ပေးကြသောဆရာသွင်များနှင့် အ တူရေးသားစာစီရာတွင် အသေးစိတ် ကိုယ်စွမ်း၊ ဉာဏ်စွမ်းဖြင့်ကူညီပေးခဲ့ကြသော မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းများအားလုံးကိုပါ အလ္လာဟ်အရှင် عَلَيْهِ السَّلَام ကိုချီးမြှင့်၍နှစ်ဘဝလုံးတွင်အောင်မြင်မှုပေးသနားတော်မူပါစေ။ (آمين) ရိုဟမ္မဒ်အာဟ်ဒ်-မဒနီ

خاصیات

۵

خاصیات

ဥပမာ- အပိုအက္ခရာတလုံးရှိသော- جَمَارٌ-
 အပိုအက္ခရာနှစ်လုံးရှိသော- مِقْوَالٌ- ဥပမာ-
 အပိုအက္ခရာသုံးလုံးရှိသော- مُسْتَنْصِرٌ- ဥပမာ-
 အပိုအက္ခရာလေးလုံးရှိသော- اِسْتِنَصَارٌ- ဥပမာ-

ပိုနိုင်သည်။ ربعى مزیدفیه တွင် မူရင်းအက္ခရာအပြင်အက္ခရာ သုံးလုံးထိသာ

ဥပမာ- အပိုအက္ခရာတလုံးရှိသော- قَفَّحَرٌ- ဥပမာ-
 အပိုအက္ခရာနှစ်လုံးရှိသော- مَتَدَحَرَجٌ- ဥပမာ-
 အပိုအက္ခရာသုံးလုံးရှိသော- عَبُوْتَرَانٌ- ဥပမာ-

ပိုနိုင်သည်။ خماسى مزیدفیه တွင်မူရင်းအက္ခရာအပြင်အက္ခရာနှစ်လုံးထိ သာ

ဥပမာ- အပိုအက္ခရာတလုံးရှိသော- عَضْرُفُوطٌ- ဥပမာ-
 အပိုအက္ခရာနှစ်လုံးရှိသော- اِصْطَفَلَيْنٌ- ဥပမာ-

اسم مصدر

ကို اسم فعل နှင့် اسم မှ ၎င်းမှာ ဆိုသည်။ اسم مصدر

ဆေးကြောခြင်း- اَلْغُسْلُ- ဥပမာ- ဟုခေါ်သည်။ اسم مصدر

ဝ-နီးပါးခန့်ရှိ များသည်- وزن များ၏ مصدر မှလာသော- ثلاثى مجرد

လေသည်။ ၎င်းတို့မှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

وزن و اسم مصدر

အိုဃာ	မံၤစၢ်	မံၤစၢ်	ပာ်
فَعَلَ	قَتَلَ	သတ်ဖြတ်ခြင်း	نَصَرَ يَنْصُرُ
فَعِلَ	فَسَقَ	အမိန့်ဖီဆန်ခြင်း	نَصَرَ
فُعِلَ	شُكِرَ	ကျေးဇူးတင်ခြင်း	نَصَرَ
فَعَلَّةٌ	رَحْمَةٌ	သနားကြင်နာခြင်း	سَمِعَ
فُعَلَّةٌ	كَذْرَةٌ	မြေ လူးပေးခြင်း	سَمِعَ
فِعْلَةٌ	نِشْدَةٌ	ပျောက်ဆုံးသောအရာကိုရှာဖွေခြင်း	نَصَرَ
فَعَلَ	طَلَبَ	ရှာဖွေခြင်း	نَصَرَ
فَعِلَ	خَنِقَ	ကြိုးမိန့်ပေးခံရခြင်း	ضَرَبَ
فَعَلَّةٌ	غَلَبَةٌ	လွှမ်းမိုးခြင်း	ضَرَبَ
فَعِلَّةٌ	سَرِقَةٌ	ခိုးယူခြင်း	ضَرَبَ
فَعَلَ	صَغَرَ	သေးငယ်ခြင်း	كَرَمَ
فُعِلَ	هُدِيَ	လမ်းပြခြင်း	ضَرَبَ
فَعَالٌ	ذَهَابَ	သွားခြင်း	فَتَحَ
فِعَالٌ	قِيَامٌ	ရပ်ခြင်း	نَصَرَ
فُعَالٌ	سُؤَالٌ	မေးမြန်း/တောင်းခံခြင်း	فَتَحَ
فَعَلَانٌ	لَيَّانٌ	အကြွေးမဆပ်ဘဲနေခြင်း	ضَرَبَ

ضرب	လက်မဲ့ဖြစ်ခြင်း	حَرُمَانٌ	فِعْلَانٌ
نصر	စိုမမိတ်လိုက်ခြင်း	نَزَوَانٌ	فِعْلَانٌ
ضرب	နေ့လည်ခင်းအိပ်ခြင်း	قَيْلُولَةٌ	فَعُولَةٌ
ضرب	လိမ်ပြောခြင်း	مَكْذُوبَةٌ	مَفْعُولَةٌ
سمع	လက်ခံခြင်း	قَبُولٌ	فَعُولٌ
نصر	မောက်မာခြင်း	جُبُورَةٌ	فَعُولَةٌ
سمع	လိုလားခြင်း	رَغْبَاءٌ	فَعْلَاءٌ
سمع	အလွန်လိုလားခြင်း	رَغْبَوَةٌ	فَعْلَوَةٌ
فتح	အလွန်ဖြတ်တောက်ခြင်း	تَقِطَّاعٌ	تَفِيعَالٌ
ضرب	အလွန်လွမ်းမိုးမှုရှိခြင်း	عُلْبَى	فُعْلَى
سمع	ရှောင်ကြဉ်ခြင်း	زَهَادَةٌ	فَعَالَةٌ
ضرب	သိရှိအောင်လုပ်ခြင်း	دِرَايَةٌ	فِعَالَةٌ
ضرب	ရှာဖွေခြင်း	بَغَايَةٌ	فَعَالَةٌ
ضرب	လျှပ်စီးလတ်ခြင်း	وَيْصٌ	فَعِيلٌ
فتح	အဆက်ဖြတ်ခြင်း	قَطِيعَةٌ	فَعِيلَةٌ
نصر	ဝင်ရောက်ခြင်း	دُخُولٌ	فُعُولٌ
سمع	အဖြူနှင့်အနီဘက်သို့ သန်းသောအဝါရောင်	صُهُوبَةٌ	فُعُولَةٌ

مَفْعَلٌ	مَدْخَلَ	ဝင်ရောက်ခြင်း	نَصَرَ
مَفْعِلٌ	مَيَسَّرَ	လောင်းကစားလုပ်ခြင်း	ضَرَبَ
مَفْعَلَةٌ	مَسْعَاةٌ (أَصْلُ - مَسْعِيَّةٌ)	ကြိုးစားခြင်း	فَتَحَ
مَفْعِلَةٌ	مَحْمَدَةٌ	ချီးမွန်းခြင်း	سَمِعَ
فَعَلَى	دَعَاىَ	ကြွေးကြော်ခြင်း	نَصَرَ
فُعِلَ	بُشِّرَ	သတင်းကောင်းပေးခြင်း	نَصَرَ
فِعِلَى	ذِكُرَى	သတိရတသခြင်း	نَصَرَ
تَفْعَالٌ	تَحَوَّلَ	အလွန်လှည့်ပတ်ခြင်း	نَصَرَ
فُعْلَانٌ	عُفْرَانٌ	ခွင့်လွှတ်ခြင်း	ضَرَبَ
فَعَالِيَّةٌ	كَرَاهِيَّةٌ	မနှစ်သက်ခြင်း	سَمِعَ
مَفْعُولٌ	مَكْذُوبٌ	လိမ်ပြောခြင်း	ضَرَبَ
فَاعِلَةٌ	كَاذِبَةٌ	လိမ်ပြောခြင်း	ضَرَبَ
مَفْعَلَةٌ	مَمْلُوكَةٌ	ပိုင်ဆိုင်ခြင်း	ضَرَبَ
فَعْلَوَةٌ	جَبْرَوَةٌ	မောက်မာခြင်း	نَصَرَ
فِعْوَلَةٌ	كَيْنُونَةٌ	ဖြစ်ခြင်း	نَصَرَ
فَعْلَوْتِي	رَعْبَوْتِي	အလွန်လိုလားခြင်း	سَمِعَ
فِعْيَلِي	دَلِيلِي	အလွန်ညွှန်ပြခြင်း	نَصَرَ

دَبَاغَةٌ - كِتَابَةٌ - တွင်လာလေသည်။ ဥပမာ -

مَضْرِبٌ - مَقْدَمٌ - ဥပမာ- အပေါ်တွင်လာလေသည်။

နောက်ဆုံးတွင် وزن and مفعلة ၏ နှင့်လည်းကောင်း

ရှိလေသည်။ ဥပမာ- مُحَمَّدٌ - مَسْئَلَةٌ

فائدة - p-(n) وزن الفعل في المصدر والمفعول

၏အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။ ဥပမာ **ضَرَبْتُ ضَرْبَةً** (ကျွန်ုပ်တချက်ရိုက်

ခုံသန့်။)

(ခ) **فُعْلَةٌ** ၏ وزن အပေါ်တွင်လာသော مصدر သည် အမျိုးအစား၏

အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။ جَلَسْتُ جِلْسَةَ الْقَارِي - ၂၀၈

(ကျွန်ုပ်ကကရီဆပ်ထိုင်သလိုမျိုးထိုင်ခဲ့သည်)

အားလုံးသည် မြူး၏ မဃာဗျူဟာ အပြင်ကျန် ဖြစ်သည့် -၄- ဆုခံ

استفعال - استنصار - ع ၁၁။ ဖြစ်သည်။ ဖြစ်သည်။ ဖြစ်သည်။

إِفْتَعَالٌ - اجْتِنَابٌ²⁸

بَيْنَ . بَيْنَ . تَبَيَّنَا . تَبَيَّنَا - ح

وزن افعال مصدرها: باب فَعَّلَ
زَلَزَلَ. زَلَزَالًا - သည်

اسم مشتق

اسم مشتق -ဆိုသည်မှာ مصدر မှကွဲထွက်လာပြီး مصدر ၏အဓိပ္ပါယ်နှင့်မူရင်း (مادة) အကွာရာ မပြောင်းလဲဘဲပုံစံအသစ် ဖြစ်ရှိသွားသော اسم ကိုခေါ်သည်။

ဥပမာ-ရွှေခွက်-ဟုပြောပါက ရွှေသည်ခွက်အဖြစ်ပြောင်းလဲသွားသော်လည်း ရွှေအဖြစ်တော့ကျန်ရှိလေသည်။

--- မိုးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ - - - اسم مشتق

اسم تفضیل - p اسم مفعول - r اسم فاعل - o

صفت مشبهة- 6 اسم ظرف- 9 اسم الہ- 9

اسم فاعل

فاعل - ဆိုသည်မှာ လုပ်ရပ်လုပ်ဆောင်သောသူ၏အပေါ်ညွှန်ပြသော
 နှစ် ဘာသာစကား သည် اسم فاعل ကိုခေါ်သည်။
 ၁။ وزن فاعِل . فاعِلَان . فاعِلُونَ -- အတွက် မذكر
 ၂။ وزن فاعِلَةٌ . فاعِلَتَان . فاعِلَات -- အတွက် مؤنث

☆ اسم مبالغه ☆

များ: وزن اسم مبالغه

فَعْلٌ	حَذِرٌ	အလွန်ရှောင်ကျဉ်သောသူ
فَعِيلٌ	عَلِيمٌ	အလွန်သိသောသူ
فَعُولٌ	ضَرُوبٌ	အလွန်ရိုက်သောသူ
فَعَّالٌ	أَكَّالٌ	အလွန်စားသောသူ
فُعَّالٌ	قُطَّاعٌ	အလွန်ဖြတ်တောက်သောသူ
مِفْعَلٌ	مِجْزَمٌ	အလွန်ဖြတ်တောက်သောသူ
مِفْعَالٌ	مِجْزَامٌ	အလွန်ဖြတ်တောက်သောသူ
مِفْعِيلٌ	مِنْطِيقٌ	အလွန်ပြောသောသူ
فِعْعِيلٌ	شَرِيرٌ	အလွန်ဆိုးသွမ်းရုပ်မာသူ
فُعْلَةٌ	ضَحَكَةٌ	အလွန်ရယ်မောသူ
فُعِّلٌ	قَلْبٌ	အလွန်ပြောင်းလဲသူ

اسم مبالغه مؤنث - مذكر - مؤنث

اسم مبالغه مؤنث - مذكر - مؤنث

علامه . فروقه . مجزامة - ع

|| اسم مفعول || ဆိုသည်မှာ လုပ်ရပ်ကျရောက်ခြင်းခံရသော အရာအပေါ်ညွှန်ပြ

-သည်။ اسم مفعول في مجرد။ကိုခေါ်သော

مَفْعُولٌ . مَفْعُولَانِ . مَفْعُولُونَ . مَفْعُولُونَ مذكر

آ مَفْعُولَةٌ . مَفْعُولَتَانِ . مَفْعُولَاتُ كَرَامَتِ مُؤَنَّثِ

၇၁ များအပေါ် ငြိလာလေသည်။

တခါတရံအောက်ပါ وزو များအတိုင်းလာရှိပါကလည်း مفعول ၏အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။ ၎င်းတို့မှာ ---

فَعُولٌ	رَسُولٌ	-အဓိပ္ပါယ်မှာ-	။ဖြစ်သြသြ
فَعِيلٌ	جَرِيحٌ	-အဓိပ္ပါယ်မှာ-	။ဖြစ်သြသြ
فُعْلَةٌ	ضَحْكَةٌ	-အဓိပ္ပါယ်မှာ-	။ဖြစ်သြသြ

တစ်ခါတရံ- - -

فَعَلَ	قَبَضَ	-အဓိပ္ပါယ်မှာ-	။ ဖြစ်သည်။
فَعَلَ	ذَبَحَ	-အဓိပ္ပါယ်မှာ-	။ ဖြစ်သည်။
فَاعِلٌ	كَاتِمٌ	-အဓိပ္ပါယ်မှာ-	။ ဖြစ်သည်။

[illegible]

တခါတရံ၎င်း اسم آله သည် فِعَالٌ ၏ وزنပေါ်တွင်လည်းလာလေသည်။
 جُزْأ - نِطَاقٌ ခါးပတ်။

[illegible]

သော အခါမှာ---

اوزان و صرفت مشبّهة

اوزان	مثال	معانی	باب
فَعِلٌ	خَشِنٌ	မာကြောသော	كرم
فَعُلٌ	نَدَسٌ	အသိဉာဏ်ရှိသော	سمع
فِعْلٌ	زَيْمٌ	သောကဖြစ်သော	ضرب
فَاعِلٌ	كَابِرٌ	ကြီးကျယ်သော	كرم
فَيْعِلٌ	سَيْدٌ	ခေါင်ဆောင်	نصر
فَعَالٌ	جَبَانٌ	သတ္တိကြောင်းသော	كرم
فِعَالٌ	هَجَانٌ	ဖြူဖွေးသောကုလားအုပ်	كرم
فُعَالٌ	شَجَاعٌ	ရဲရင့်သော	كرم
فَعَّالٌ	وَضَاعٌ	စွမ်းအားမရှိသော	كرم
فُعَّالٌ	كُبَّارٌ	ကြီးကျယ်သော	كرم
فِعِلٌ	بِلَزٌ	ဝါဖိုးသော	ضرب
فُعِلٌ	حُطِمٌ	သနားကြင်နာမှုမရှိသူ	ضرب
فُعُلٌ	جُنُبٌ	မသန့်ဖြစ်သော	كرم
أَفْعُلٌ	أَحْمَرٌ	အနီရောင်ဖြစ်သော	كرم

၁၆

ကမ	ကောဏ္ဍိယသော	حَسَنٌ	فَعَلٌ
မ	ရေငတ်သောသူ	عَطِشَانٌ	فَعَلَانٌ
မ	ဝတ်လစ်လစ်ဖြစ်သော	عُرْيَانٌ	فُعَلَانٌ
ကမ	မွန်မြတ်သော	كَرِيمٌ	فَعِيلٌ
ဗ	ခွင့်လွတ်သောအရှင်	غَفُورٌ	فَعُولٌ
မ	ရေငတ်သော	عَطِشَى	فَعَلَى
မ	ကိုယ်ဝန်ရှိသော	حُبْلَى	فُعَلَى
မ	သက်ရှိသတ္တဝါဖြစ်သော	حَيَوَانٌ	فَعَلَانٌ
မ	အနီရောင်ဖြစ်သောသူမ	حَمْرَاءُ	فَعَلَاءُ
ကမ	ကိုယ်ဝန် ၁၀ လရှိ သောကုလားအုပ်မ	عُشْرَاءُ	فُعَلَاءُ
ကမ	ခက်ခဲသော	صَعْبٌ	فَعْلٌ
မ	သုည (၀)	صِفْرٌ	فَعْلٌ
ကမ	မာကြောသော	صُلْبٌ	فُعْلٌ

ခြင်းဖြစ်သည်။ဆိုလိုသည်မှာ- လူနှစ်ဦးမှ တဦးအပေါ်တဦး အနိုင်ရလိုမှု၏အဓိပ္ပါယ်ကို

خاصية في باب ضرب - يضرب

مثال وای အဥပမာ- زَيْدٌ فَوَعَدْتُهٗ ဇိုက်နှင့်ကျွန်တော် ကတိ
ကတိပြုရာ ကျွန်ုပ်ကတိတည်မှု၌သာပိုခဲ့သည်။

အဥပမာ- **يَا سِرْنِي زَيْدٌ فَيَسْرُتُهُ** ဖိုက်နှင့်ကျွန်တော်လောင်း
ကစားလုပ်ရာ ကျွန်တော်အနိုင်ရခဲ့သည်။

اجوف يائي စဉ်ပမာ- زَيْدٌ فَبِعُتِّهِ စိုက်နှင့်ကျွန်တော် အရောင်း
အဝယ်ပြုလုပ်ရာ ကျွန်ုပ်သာခဲ့သည်။

၈၂၀၈-ဇိဒ် ဖြေမိတ်- ရိုက်နှင့်ကျွန်တော် များပစ်ပြိုင်
 ရာ ကျွန်ုပ် အနိုင်ရခဲ့သည်။

فعل مباعدة - လွမ်းမှီးအနိုင်ရခြင်း၏အဓိပ္ပါယ်ရရန်အတွက်လာရှိသော
 ၌ مُثَالٌ - مِثَالٌ - أَجْوَفُ - نَاقِصٌ - يَأْنِي -
 ၌ مُثَالٌ - مِثَالٌ - أَجْوَفُ - نَاقِصٌ - يَأْنِي -

အိမ် - အိမ်၊ အိမ်(အသားအရေ)ကပ်ရောင်ကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့သည်။

﴿خاصية باب فتح﴾

[illegible]

﴿خاصیۃ باب کرم﴾

باب كرم သည် အမြဲတမ်း فعل အတွက်လာ၍ရပ်ရည်သဏ္ဌာန်နှင့်အချင်း
လက္ခဏာအပေါ်ညွှန်ပြလေသည်။ ၎င်းသည် ပုံစံ-၃-ခုလားရှိလေသည်။

باب	مصدر	علامات	ماضي
إِفْتَعَالَ	إِجْتَنَابٌ	ئاء في كونه فاء كلمة	اجْتَنَبَ
إِسْتِفْعَالٌ	إِسْتِنْصَارٌ	ئاء في سين في كونه فاء كلمة	اسْتَنْصَرَ
إِنْفِعَالَ	إِنْفِطَارٌ	نون في كونه فاء كلمة	انْفَطَرَ
إِفْعَالًا	إِحْمِرَارٌ	همزة في كونه لام كلمة	احْمَرَّ

خاصیات

باب	مصدر	علامات	ماضی
إِفْعِلَالٌ	إِدْهِيمَا	الف توندن عین کلمه شدد في لام کلمه	إِدْهَمَّ
إِفْعِيعَالٌ	إِحْشِيشَا	قند: قند عین کلمه شدد: واو: قند:	إِحْشَوْشَنَ
إِفْعُوَالٌ	إِجْلُوَاذٌ	شدد: واو: شدد توندن عین کلمه	إِجْلَوَذٌ
إِفَاعُلٌ	إِنَّا قُلٌ	شدد توندن فاء کلمه شدد: الف توندن عین کلمه	إِنَّا قَلٌ
إِفْعُلٌ	إِطَّهَّرٌ	شدد توندن عین کلمه فاء کلمه	إِطَّهَّرَ
إِفْعَالٌ	إِكْرَامٌ	شدد: همزه توندن عین کلمه فاء کلمه	أَكْرَمَ
تَفْعِيلٌ	تَصْرِيفٌ	شدد توندن عین کلمه	صَرَفَ
تَفْعُلٌ	تَقَبُّلٌ	عین کلمه شدد: تاء توندن عین کلمه فاء کلمه شدد توندن:	تَقَبَّلَ
مُفَاعَلَةٌ	مُفَاتَلَةٌ	شدد: الف توندن عین کلمه فاء کلمه	قَاتَلَ
تَفَاعُلٌ	تَقَابُلٌ	عین کلمه شدد: تاء توندن عین کلمه فاء کلمه شدد: الف توندن:	تَقَابَلَ

☆ ဤ အခန်း - ၁၅ - မိုးရှိလေသည်။ ☆

سلب - ٤ - وجدان - ٥ - تعريض - ٦ - الزام - ٧ - تصيير - ٨ - تعديّة - ٩ -
حينونت - ١٠ - لياقت - ١١ - صيرورت - ١٢ - بلوغ - ١٣ - إعطاء مأخذ - ١٤ -
مطاوعت - ١٥ - موافقت - ١٦ - ابتداء - ١٧ - مبالغة - ١٨

تعدية-3

متعدى فعل لازم ပြုလုပ်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

☆-ပြုလုပ်ပုံ-ပြုလုပ်မှု ☆

၁- တရ مفعولပြီးမှယူလာ باب افعالတခုကို فعلသောဖြစ်လာမည် မجرد
 خَرَجَ زيدٌ - ဥပမာ- ဖြစ်သွားလေသည်။
 ထိုကံထွက်ခဲ့သည်-မှ- أخرجتُ زيداً ကျွန်ုပ်တို့ကိုထုတ်လိုက်သည်။

၂- باب افعال فُتحَت متعدي ၌ မှတ်တမ်းတင်သော အသံအလုံးများကို
 ထည့်သွင်းပြီးနောက် အသံအလုံးများကို ထည့်သွင်းရန်
 أُحْفَرْتُ زَيْدًا نَهْرًا - မှတ်တမ်းတင်သော အသံအလုံးများကို ထည့်သွင်းရန်
 ကျွန်ုပ်တို့၏ နေရာကို ထည့်သွင်းရန်

၃- ဘာသာစုံ အသုံးပြုဆောင်ရွက်ရန် အတွက် အောက်ပါ အချက်များကို သတိပြုရမည်။

خاصیات

ဥပမာ- عَلِمْتُ زَيْدًا فَاضِلًا ကျွန်ုပ်တို့ကို မွန်မြတ်သူဟု သိရှိခဲ့သည်
 عَلِمْتُ زَيْدًا عَمْرًا فَاضِلًا ကျွန်ုပ်တို့ကို အမေရိကန်မြတ်ကြောင်းအသိ
 ပေးခဲ့သည်။

ج- تصيير - အခြေအနေတခုမှတခုသို့ပြောင်းလဲခြင်း။

فاعل သည် مفعول ကိုမည်သို့ပိုင်ရှင်အဖြစ်ပြောင်းလဲပြုလုပ်ပေးလိုက်ခြင်း။
 ဥပမာ- أَشْرَكْتُ النَّعْلَ ကျွန်ုပ်(သဲကြိုးမရှိသည့်)ဖိနပ်ကို သဲကြိုးရှိသည့်
 ဖိနပ်အဖြစ်ပြောင်းလဲလိုက်သည်။ ၎င်း أَشْرَكْتُ သည် شَرَاكَ သည်
 (ဖိနပ်သဲကြိုး) ဖြစ်သည်။

မှတ်ချက်။ اسم တခု၏ لفظ ကို فعل အဖြစ် ဆိုသည်မှာ مأخذ -
الْبَن - ၎င်း၏ لفظ လုပ်လိုရသည့် မျိုးကိုခေါ်သည်။ ဥပမာ-
الْبَن ကို لَبِنٌ ဖြစ်သည်။ اسم ဖြစ်သော لَبِنٌ مأخذ
اسم جامد သည် اسم ၎င်းသည် اسم ဖြစ်သော لَبِنٌ ကိုခေါ်သည်။
اسم مصدر ဖြစ်သော اسم ဖြစ်သည်။

الزام- 2

أَحْمَدَ زَيْدٌ နှစ်နှစ်ကျား နှစ်နှစ်ကျား နှစ်နှစ်ကျား နှစ်နှစ်ကျား
 مفعول တွင်အသုံးပြုပါက مجرد فعل လာအသုံးပြုသည်။ ၎င်းသည်
 (ဝါ) فعل متعدى အဖြစ်နှင့်အသုံးပြုရမည်။

ဥပမာ- حَمِدْتُ زَيْدًا ကျွန်ုပ်တို့ကိုချီးကျူးခဲ့သည်။

၄- تَعْرِيضُ တင်ပြခြင်း။

فاعل သည် مفعول ကို مأخذ ၏နေရာသို့ ယူဆောင်တင်ပြခြင်းကိုခေါ်သည်။

ဥပမာ- أَبَعْتُ الْفَرَسَ ကျွန်ုပ်တို့ကို(ရောင်းဝယ်ရာနေရာ)ဈေးသို့ခေါ်ဆောင်သွားသည်။

၅- وَجَدَانُ တွေ့ရှိခြင်း။

အရာတစ်ခုကို(ဝါ) مأخذ နှင့်တွဲလျက်တွေ့ရှိခြင်းကိုခေါ်သည်။

ဥပမာ- أَبْخَلْتُ زَيْدًا ကျွန်ုပ်တို့ကိုကပ်စေးနည်းသူအဖြစ်တွေ့ရှိခဲ့သည်။

၆- سَلَبُ ဝေးကွာအောင်လုပ်ခြင်း။

အရာတစ်ခုတစ်ခုမှ مأخذ ကိုဝေးကွာအောင်ပြုလုပ်ခြင်း။

ဥပမာ- أَشْكَيْتُ زَيْدًا ကျွန်ုပ်တို့ကိုတိုင်တန်းခြင်းမှဝေးကွာအောင်လုပ်ခဲ့သည်။

☆ سَلَبُ သည်ပုံနှစ်မျိုးရှိသည်။ ☆

၁- အကယ်၍ မိမိအသုံးပြုမည့် فعل သည် لازم ဖြစ်ပါက سَلَب သည် فاعل

တွင်ဖြစ်မည်။ဥပမာ- ظلم လုပ်ခြင်းကိုဝေးကွာ
အောင်လုပ်ခဲ့သည်။

၂- အကယ်၍ فعل သည် سلبဖြစ်ပါကသည် مفعول
သည်။ဥပမာ- شكى زيد واشكيتُهُ ဖိုက်တိုင်တန်းသည့်အတွက်ကျွန်ုပ်တို့သူ
ကို တိုင်တန်းခြင်းမှဝေးကွာအောင်လုပ်လိုက်သည်။

اعطاء مأخذ-၇

فاعل တခုသည် مفعول တခုသို့ مأخذ ကိုပေးဆောင်လိုက်ခြင်း။

ဥပမာ- أشويتُ زيدًا ကျွန်ုပ်တို့ဖိုက်ကို ကြော်ရန်အသားပေးခဲ့သည်။

أشويتُ ၏ مأخذ သည် شى (ကြော်ခြင်း) ဖြစ်သည်။

بلغ-၈ ရောက်ရှိခြင်း။

فاعل တခုသည် مأخذ ၏နေရာ(သို့)အချိန်သို့ဝင်ရောက်သွားခြင်း။

(က)အချိန်၏ ဥပမာ- أصبح زيدٌ ဖိုက် နံနက်ခင်း၌ရောက်ရှိလာသည်။

(ခ)နေရာ၏ ဥပမာ- عرق زيدٌ ဖိုက် عِراق နိုင်ငံသို့ရောက်ရှိလာသည်။

أصبح ၏ مأخذ သည် عرق ဖြစ်၍ أصبح သည် عِراق ဖြစ်သည်။

صيرورت-၉ ပြောင်းလဲခြင်း။

☆ صيرورت သည်ပုံစံ သုံးမျိုးရှိလေသည်။ ☆

၁။ فاعل သည် مأخذ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သွားခြင်း။

၂၀၈- اَلْبَنْتُ الْبَقْرَةَ (နို့မထွက်သည့်နွားမမှ) နို့ထွက်သည့် နွားမ ဖြစ်သွားသည်။
 اَلْبَنُّ (နို့) ဖြစ်သည်။

၂၁- اَلْمَأْخُذُ فَاعِلٌ (အရာကို) ပိုင်ရှင်ဖြစ်ခြင်း။

၂၀၈- اَلْجَرْبُ الرَّجُلُ လူတယောက်သည် ဝဲစွဲသောကုလားအုပ်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သွားသည်။
 اَلْجَرْبُ (ဝဲ) ဖြစ်သည်။

၂၁- اَلْمَأْخُذُ فَاعِلٌ (အရာကို) ပိုင်ရှင်ဖြစ်သွားခြင်း။

၂၀၈- اَلْأَخْرَفَتِ الشَّاةُ ဆိတ်သည် မိုးရာသီ၌ ကလေးအမေဖြစ်သွားသည်။
 اَلْأَخْرَفَتُ (မိုးရာသီ/ရွက်ကြွေရာသီ) ဖြစ်သည်။

၁၀- اَلْيَا قَتُ ထိုက်သက်ခြင်း။

فاعِلٌ (အရာကို) ပိုင်ရှင်ဖြစ်သွားခြင်း။

၂၀၈- اَلْأَمَ الْفَرْعُ ခေါင်းဆောင်သည် ပြစ်တင်ရှုံ့ချမှုနှင့်ထိုက်သက်သွားသည်။
 اَلْأَمُ (ရှုတ်ချခြင်း) ဖြစ်သည်။

၁၁- اَلْحَيْنُوتُ အချိန်ကာလသို့ရောက်ရှိသွားခြင်း။

فاعِلٌ (အရာကို) ပိုင်ရှင်ဖြစ်သွားခြင်း။

၂၀၈- اَلْحَصَدُ الزَّرْعُ စိုက်ခင်းရိတ်သိမ်းရမည့်အချိန်ရောက်သွားသည်။
 اَلْحَصَدُ (ရိတ်သိမ်းခြင်း) ဖြစ်သည်။

၁၂- مبالغه သာဝါများပြားခြင်း။

မأخذ ၏ ပုံသဏ္ဌာန် (သို့) အတိုင်းအတာ၌ များပြားမှုကိုရှင်းပြခြင်း။

ပုံသဏ္ဌာန်၏ ဥပမာ- أَسْفَرَ الصُّبْحُ နံနက်ခင်းစင်စင်လင်းလာခဲ့သည်။

سَفَرٌ ၏ (အလင်းရောင်) ဖြစ်သည်။

အတိုင်းအတာ၏ ဥပမာ- أَثْمَرَ النَّخْلُ စွန်ပလွန်ပင်အလွန်အသီး သီးသော အ

ပင်ဖြစ်သည်။ ثَمَرٌ ၏ (စွန်ပလွန်သီး)ဖြစ်သည်။

၁၃- ابتداء အစပြုခြင်း။

☆ ابتداءသည်ပုံစံနှစ်မျိုးရှိသည်။ ☆

بابများမှသာစ၍လာ

ခြင်းကိုခေါ်သည်။

၁- باب إفعال ၌သာလာရှိသည့်ဥပမာ- أَزِيدُ ဇိုက် အလျှင်အမြန်လုပ်ခဲ့

၎င်း أَزَيْدٌသည် مجرد ثلاثى မှ မလာပါ။

၂- အကယ်၍၎င်းစာလုံးသည် مجرد ثلاثى ၌ရှိလျှင်လဲ

ပေးပါ။မိမိအသုံးပြုမည့် باب များ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုသာပေးလေသည်။

ဥပမာ- أَشْفَقَ ထိုသူကြောက်ခဲ့သည်။ ၎င်း أَشْفَقَ သည် مجرد တွင်သနား

ကြင်နာခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။

موافقت - ၁၄

၏အဓိပ္ပါယ်အပြင်အခြား **باب** တခုသည်မိမိ **فعل** ဆိုသည်မှာ **موافقت**

باب မှဖြစ်သော **فعل** များ၏အဓိပ္ပါယ်ပေးခြင်းကိုခေါ်သည်။

☆ ဤတွင် **موافقت** သည်ပုံစံလေးမျိုးရှိသည်။ ☆

(က) **موافقت مجرد** - **باب افعال** တခုသည် **مجرد** ၏အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်လာခြင်း။

(ညအမှောင်ကျသွားသည်) ၏ **دَجَى** **الليل** သည် **أَدَجَى** **الليل** - **ع** ၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။

(ခ) **موافقت تفعيل** - **باب افعال** တခုသည် **تفعيل** ၏အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်လာခြင်း။

(ကျွန်ုပ်သူ့ကိုကာဖွေရဲဘက်သို့ ဆက်သွယ်ပေးလိုက်သည်) ၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။ **كَفَّرْتُهُ** သည် **أَكْفَرْتُهُ** - **ع**

(ဂ) **موافقت تفعّل** - **باب افعال** တခုသည် **تفعّل** ၏အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်လာခြင်း။

(ကျွန်ုပ်ထိုအရာကို အမိုး၊အကာအကွယ်အဖြစ် လုပ်လိုက်သည်) ၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။ **تَخَبَّيْتُهُ** သည် **أَخْبَيْتُهُ** - **ع**

(ဃ) **موافقت استفعال** - **باب افعال** တခုသည် **استفعال** ၏အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်

ဖြင့်လာခြင်း။ **أَعْظَمْتُهُ** သည် **اسْتَغْظَمْتُهُ** (ကျွန်ုပ်သူ့ကိုလူကြီးသူကောင်း ဟုထင်ခဲ့လေသည်) ၏အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။

مبالغة- ٤- بلوغ- ٥- صيرورت- ٦- سلب- ٧- تصيير- ٨- تعدية- ٩- تحويل- ١٠- تخليط- ١١- إلباس مأخذ- ١٢- نسبت به مأخذ- ١٣- ابتداء- ١٤- موافقت- ١٥- قصر- ١٦

تعدية- ၁

مجرد ကို نَزَلْتُ ။ တွင်သုံးသော် زيداً - تعدية
 نَزَلَ زيدٌ (နိဂုံးဆင်းခဲ့သည်)ဖြစ်သည်။

تصيير- ၂

تصيير ၏ ၂ပမာ - وَتَرَّتْ الْقَوْسَ ကျွန်ုပ်လေးကို ကြိုးပါသော လေးအဖြစ်
 ပြုလုပ်လိုက်သည်။ وَتَرَّتْ مَأْخَذُ (ကြိုး)ဖြစ်သည်။

سلب- ၃

سلب ၏ ၂ပမာ - قَذَيْتُ عَيْنَهُ ထိုသူမျက်လုံး အမှိုက်ဝင်သွားခဲ့သည်။ အကယ်၍
 ၄င်း: فعل ကို تفعيل باب မှယူ၍ قَذَيْتُ عَيْنَهُ ဟုဖတ်သော်အဓိပ္ပါယ်မှာကျွန်ုပ်
 ထိုသူ၏ မျက်လုံးမှအမှိုက်ကို ထုတ်ပေးခဲ့သည်ဟု(سلب)အဓိပ္ပါယ်ပေးလေ
 သည်။ ၄င်း:مَأْخَذُသည် قَذَى (အမှိုက်)ဖြစ်သည်။

صيرورت- ၄

صيرورت ၏ ၂ပမာ - نَوَّرَ الشَّجَرُ အပင်သည်အသီးအပွင့် ရှိလာခဲ့သည်။
 نَوَّرَ ၏ مأْخَذُသည် نَوَّرَ (အကင်းအပွင့်)ဖြစ်သည်။

بلوغ- ၅

بلوغ ၏ ၂ပမာ - زيدٌ خِيَمَ နိဂုံးရွက်ဖျင်တဲ သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၆- **مبالغة** ပိုမိုများပြားခြင်း။

☆ ၎င်းတွင်ပုံစံသုံးမျိုးဟရှိသည်။ ☆

၁- (လုပ်ရပ်) فعل مبالغة ဖြစ်ခြင်း။ ၎င်းသည် - ج- မျိုးရှိလေသည်။

لုပ်ရပ် صَرَخَ الأمر - ပုဒ်မ - مبالغة ဖြစ်ခြင်း။ သက္ကနိ၌ - كيفية (က) ကောင်းကောင်းပေါ်လွင်သွားခဲ့သည်။

နိက حَوْلَ زيد - ပုဒ်မ - مبالغة ဖြစ်ခြင်း။ အတိုင်းအတာ၌ - مقدار (ခ) ကောင်းကောင်းလှည့်ပတ်ခဲ့သည်။

ج- مَوَّتَ الإبل - ပုဒ်မ - مبالغة ဖြစ်ခြင်း။ فعل في فاعل - သည်။

၃- قَطَّعْتُ الثَّيَابَ - ပုဒ်မ - مبالغة ဖြစ်ခြင်း။ فعل مفعول - များစွာ ဖြတ်တောက်ခဲ့သည်။

၇- **نسبت به مأخذ**

မအخذ ကို مفعول သည် فاعل မှာသည်ဆိုသည့် نسبت به مأخذ ၏ဘက်သို့ဆက်သွယ်ပေးခြင်း။ ပုဒ်မ - فَسَّقْتُهُ ကျွန်ုပ်တို့သူကို فاسق ဖြစ်ခြင်းဘက်သို့ဆက်သွယ်ပေးလိုက်သည်။ ၎င်း ၏ فَسَّقْتُهُ (အမိန့်ဖိဆန်ခြင်း) ဖြစ်သည်။

إِلْبَاسٍ مَأْخُذٌ - ၈

فاعل တခုသည် مفعول ကို مأخذ ဆင်ခြန်းပေးလိုက်ခြင်း။

ဥပမာ- جَلَلْتُ الْفَرَسَ ကျွန်ုပ်တို့၏မြင်းကိုမြဲထည်မြဲပေးလိုက်သည်။၎င်း

جَلَلْتُ ၏ مأخذ သည် جُلُّ (မြဲထည်) ဖြစ်သည်။

၉- تَخْلِيطُ ရောနှောခြယ်သခြင်း။

فاعل သည် مفعول ကို مأخذ ဖြင့်ခြယ်သလိုက်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

ဥပမာ- ذَهَبْتُ الْإِنَاءَ ကျွန်ုပ်တို့ကို ရွှေဖြင့်တောက်ပြောင်အောင် လုပ်လိုက်သည်။ ထို ذَهَبْتُ ၏ مأخذ သည် ذَهَبٌ (ရွှေ) ဖြစ်သည်။

၁၀- تَحْوِيلُ ပြောင်းလဲပေးလိုက်ခြင်း။

فاعل သည် مفعول ကို مأخذ (သို့) مأخذ ၏ပုံစံကဲ့သို့ပြောင်းလဲပြုလုပ်လိုက်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

(က) نصراني လုပ်လိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သူ့ကို نصَّرْتَهُ - ဥပမာ- مأخذ (က)

(ခ) ကျွန်ုပ်တို့မြဲထည်ကို خَيَّمْتُ الرِّدَاءَ - ဥပမာ- ပုံစံကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်း၏ مأخذ (ခ)
 (မိုးကာကဲ့သို့လုပ်လိုက်သည်။၎င်း) خَيَّمْتُ ၏ مأخذ သည် خَيْمَةٌ (မိုးကာကဲ့သို့) ဖြစ်သည်။

အတိုချုံးခြင်း- قصر - ၁၁

အတိုချုံးရန်ရည်ရွယ်၍ فعل ဖြစ်ထားသောစာလုံးမှ တလုံးလုံးကိုယူ၍
တခုအဖြစ်ပြောင်းလဲအသုံးပြုလိုက်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

ဥပမာ- هَلَّلَ لا اله الا الله ၏အဓိပ္ပါယ်မှာ ရွတ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

موافقت - ၁၂

☆ ဤတွင် موافقت သုံးမျိုးရှိသည်။ ☆

(က) ၏အဓိပ္ပါယ် تَمَرَّتُهُ ၏အဓိပ္ပါယ်နှင့် موافقت مجرد (က)

သည်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ (ကျွန်ုပ် သူ့ကို စွန့်ပလွန်သီးပေးခဲ့သည်)

(ခ) ၏အဓိပ္ပါယ်သည် موافقت إفعال (ခ)

လေသည်။ (စွန့်ပလွန်သီးအစိုမှ ခြောက်သွားခဲ့သည်)

(ဂ) ၏အဓိပ္ပါယ်သည် موافقت تفعيل (ဂ)

(ထိုသူခိုင်း ကိုအသုံးပြုခဲ့သည်)

إبتداء - ၁၃ အစပြုခြင်း။

لَقَبَ لَقَبْتُ زَيْدًا ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဤသောလည်း باب تفعيل

ထားလိုက်သည်။ ၎င်း لَقَبْتُ သည် مجرد ခေါ်ဝေါ်သည့် မူ မဟုတ်။

ج- ၏အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်သာလေသည်။

ဥပမာ- جَرَّبَ ကျွန်ုပ်သူ့ကို စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ ၎င်း جَرَّبَ ၏ مجرد သည်

جَرَّبَ (ဝဲစွဲခြင်း) ဖြစ်သည်။ ☆☆☆

اصطلاح - အဓိပ္ပါယ်မှာ مأخذ ရရှိရန် ခက်ခဲစွာပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်း၏

خاصیات

အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။ ဥပမာ- تَصَبَّرَ زيدٌ ဖိုက်ခက်ခဲစွာ صبر လုပ်ခဲ့ရသည်။

၎င်း၏ مأخذ သည် صبر (သီးခံတရား) ဖြစ်သည်။

၃- تَجَنَّبُ ရှောင်ကျဉ်ခြင်း။

تَجَنَّبُ ဆိုသည်မှာ مأخذ မှရှောင်ကျဉ်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

ဥပမာ- أَخَذَ تَحَوُّبَ ထိုသူအပြစ်မှ ရှောင်ကျဉ်ခဲ့သည်။ تَحَوُّبَ

حُوبُ (အပြစ်ရှိနတ်) ဖြစ်သည်။

၄- أَخَذَ لِبَسٍ ကိုဝတ်ဆင်ခြင်း/ဆင်မြန်းခြင်း

أَخَذَ لِبَسٍ ဆိုသည်မှာ أَخَذَ ကိုဝတ်ဆင်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

ဥပမာ- أَخَذَ خَاتَمَ ထိုသူလက်စွပ်ဝတ်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏ تَخْتَمَ

(လက်စွပ်) ဖြစ်သည်။

၅- تَعَمَّلُ

تَعَمَّلُ ဆိုသည်မှာ أَخَذَ ကိုလုပ်ရပ်၌ယူဆောင်လာခြင်းကိုခေါ်သည်။ ဥပမာ-

أَخَذَ دُهْنٌ (ဆီ) ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ تَدَهَّنَ زيدٌ ဖိုက်ဆီထည့်ခဲ့သည်။

၆- اِتَّخَذَ

اِتَّخَذَ ၏ لغة - အဓိပ္ပါယ်သည်ဆောက်တည်ခြင်း၊ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

اصطلاح - အဓိပ္ပါယ်တွင် များစွာသောအဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။

၁- أَخَذَ သည် فاعل လုပ်လိုက်ခြင်း။

جوابُ - مَأْخُذٌ دُرٌّ لِمَنْ تَبَوَّأَ زَيْدٌ - ၂၀၈
(တံခါးမှူး)ဖြစ်သည်။

၂- مَأْخُذٌ ကို مَفْعُولٌ သည် فاعِل -

جواب - تَوَسَّدَ الْحَجَرُ - ထိုသူသည်ကျောက်ခဲကို မှီအုန်းအဖြစ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
၄- مَأْخُذٌ (မှီအုန်း) وَسَادَةٌ သည် مَأْخُذٌ تَوَسَّدَ ၄-၂

၃- مَأْخُذٌ ကို مَفْعُولٌ သည် فاعِل -

جواب - تَجَنَّبَ زَيْدٌ - ၂၀၉ ထိုသူသည် တက်တဖက်ကိုရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ၄-၃
مَأْخُذٌ (ဘေးတဖက်) جُنُبٌ / جَانِبٌ သည်

၄- مَأْخُذٌ ကို مَفْعُولٌ သည် فاعِل -

جواب - تَأَبَّطَ الصَّبِيُّ - ထိုသူသည် ကလေးကို ချိုင်း(ဂျိုင်း)မှကိုင်ခဲ့သည်။
၄-၄ مَأْخُذٌ (ဂျိုင်း) إِبْطٌ သည် تَأَبَّطَ ၄-၄

၇- تَدْرِيجٌ ဆိုင်းငံ့လုပ်ခြင်း/ဖြည်းညင်းစွာလုပ်ခြင်း။

تَدْرِيجٌ ဆိုသည်မှာ فاعِل သည်မိမိပြုလုပ်မည့်အရာကိုဖြည်းဖြည်း
အကြိမ်ကြိမ်လုပ်ခြင်း။

☆ ဤ باب တွင် تَدْرِيجٌ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ☆

၁- ဆိုင်း ဆိုင်း စွာလုပ်သောအရာသည် တကြိမ်တည်းရရှိမှုဖြစ်နိုင်ခြင်း။

جواب - تَجَرَّعَ الْمَاءَ - ထိုသူရေကို ငုံငုံစွာသောက်ခဲ့သည်။ (တကြိမ်တည်းဖြင့်အ

خاصیات

ကုန် သောက်နိုင်လေသည်။)

၂- ဆိုင်းငံ့၍လုပ်သောအရာသည် တကြိမ်တည်းမရရှိနိုင်ခြင်း။

ဥပမာ- تَحْفَظُ الْقُرْآنَ ထိုသူကုန်အာန်ကိုဖြည်းဖြည်းခြင်းကျက်ခဲ့သည်။

تَحْوُل - ၈

تحول ၏ لغة - အဓိပ္ပါယ်မှာ လှည့်သွားခြင်း။

أخذ (သို့) مأخذ ကဲ့သို့သောအရာဖြင့်
 -أصطلاح- အဓိပ္ပါယ်မှာ مأخذသည် فاعل ပြောင်းလဲသွားခြင်း။

(က) أخذ ၏ဥပမာ- تَنَصَّرَ زَيْدٌ ဇိုက် နှစ်ရာနီဖြစ်သွားသည်။

(ခ) أخذ ကဲ့သို့သော အရာ၏ဥပမာ- تَبَحَّرَ عَمْرُوٌ အမရ်သည်အလင်မ်
 ပညာ၌ ပင်လယ်ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။

صيرورت - ၉

صيرورت - ဆိုသည်မှာပြောင်းလဲခြင်းနှင့်အတူပိုင်ဆိုင်မှုရှိခြင်းကိုခေါ်သည်။

ဥပမာ- تَمَوَّلَ زَيْدٌ ဇိုက်(ပစ္စည်းမရှိသူအဖြစ်မှ)ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ဖြစ်သွားသည်။

موافقت - ၁၀

☆င်းသည်လေးမျိုးရှိသည်။ ☆

၁- توافق - راحသည် تروّح ၏အဓိပ္ပါယ်ပေးခြင်း။ ဥပမာ- ثلاثي مجرد -

သွားခြင်း/လုပ်ခြင်း) ၏အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။

၂- أَجْهَدَ (ထိုသူအိပ်ချင် စိတ်ကို ဝေးကွာအောင်လုပ်ခဲ့သည်) ၏အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။

၃- كَذَّبَهُ (ထိုသူအားလိမ် လည်မှုတက်သို့ ဆက်သွယ်ပေးခဲ့သည်) ၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။

၄- اسْتَحَوَّجَ (ထိုသူလို အပ်ချက်ကိုတောင်းဆိုခဲ့သည်) ၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။

ابتداء-၁၁

☆ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ☆

(၁) تَفَعَّلَ ခြံသာလာသော ဥပမာ- تَشَمَّسَ ထိုသူနေပူစာလုပ်ခဲ့သည်။

၎င်းတို့သည် مجرد ခြံမည်သည့် မှ မလာပါ။

(၂) تَفَعَّلَ ၏အဓိပ္ပါယ်နှင့်အသုံးပြုလေသည်။

၃- تَكَلَّمَ (အကယ်၍) ကတိပြုသည်။ ၎င်း၏ مجرد ခြံမည်သည့် မှ မလာပါ။

၁၂- خاصية في باب مفاعلة

☆ ခြံမည်သည့် မှ မလာပါ။ ☆

1- مشاركة 2- موافقت مجرد 3- تصيير 4- ابتداء

အတူအကွ - مشاركت - ၁

اصطلاح အဓိပ္ပါယ်မှာ အပြန်အလှန်ပြုလုပ်ခြင်း၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။
 فاعل ဖြစ်၍နောက် တ
 ယောက်သည် مفعول ဖြစ်သော်လည်း အလိုသဘောမှာတယောက်တိုင်းသည်
 قَاتِلَ زَيْدٍ عمرو - ဥပမာ- လဲဖြစ်လေသည်။
 فاعل ဖြစ်သလို مفعول ဖြစ်လေသည်။
 (စိုက်နှင့်အမရ် အပြန်အလှန်သတ်ကြလေသည်)

موافقت - ၂

☆ ဤ စာမျက်နှာတွင် موافقت မေးမြန်းရှိလေသည်။ ☆

(က) سَافَرْتُ အဓိပ္ပါယ်သည် - ဥပမာ- မှတ်တမ်း အဓိပ္ပါယ်ပေးခြင်း။ مجرد

سَفَرْتُ (ကျွန်ုပ်ခရီးထွက်ခဲ့သည်)ဖြစ်သည်။

(ခ) أَبْعَدَ အဓိပ္ပါယ်သည် - ဥပမာ- بَاعَدَ အဓိပ္ပါယ်ပေးခြင်း။ باب إفعال

(ထိုသူဝေးကွာအောင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်)ဖြစ်သည်။

(ဂ) فَاهَمَ အဓိပ္ပါယ်သည် - ဥပမာ- فَاهَمَ အဓိပ္ပါယ်ပေးခြင်း။ باب تفعيل

فَهَمَ (ထိုသူနားချခဲ့သည် - နားလည်အောင်ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်)ဖြစ်သည်။

(ဃ) شَاتَمَ زَيْدٌ عمرو - ဥပမာ- شَاتَمَ အဓိပ္ပါယ်ပေးခြင်း။ باب تفاعل

အဓိပ္ပါယ်သည် شَاتَمَا (ထိုသူနှစ်ဦးအပြန်အလှန်မကောင်းပြောကြသည်)

موافقت-5- مطاوعت-4- تَحْيِيل-3- شِرْكَة-2- تَشَارُك-1
ابتداء-6-

تشارك-၁

تشارك သည် အတူတကွ (သို့) အပြန်အလှန်ပြုလုပ်ခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။ သို့သော် مفاعلة နှင့် ကွာခြားချက်မှာ اسمတွင် اسم နှစ်ခုမှတစ်ဆင့် သည် فاعل ဖြစ်၍ အခြားတစ်ခုသည် مفعول အဖြစ်နှင့် လာရှိပြီး အပြန်အလှန်၏ အဓိပ္ပါယ်ပေးသော်လည်း تفاعل တွင် اسم နှစ်ခုလုံးသည် فاعل အဖြစ်နှင့် သာလာရှိလေသည်။ ဥပမာ - وَعَمْرُو تَشَاتَمَ زَيْدٌ ဇိုက်နှင့် အမရ် အပြန်အလှန် မကောင်းပြောခဲ့သည်။

اشتراك-၂

اشتراك လုပ်ရပ်တွင် အတူတကွပါဝင်ခြင်း။ ဥပမာ - تَرَافَعَا حَجْرًا ထိုသုနစ်ဦး ပေါင်း ၍ ကျောက်တုန်းကို မြှောက်ပင့်ခဲ့သည်။

تخيل-၃

تخيل သည် မိမိအတွင်း၌ مأخذ ရှိကြောင်း အခြားသူကို ဟန်ဆောင်ပြခြင်း။ ဥပမာ - تَمَارَضَ زَيْدٌ ဇိုက်ရောဂါသည် အဖြစ်ဟန်ဆောင်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏ مأخذ သည် مَرَضٌ (ရောဂါ) ဖြစ်သည်။

مطاوعة مفاعلة-၄

مطاوعة مفاعلة ၏ နောက်မှယူလာခြင်းကို ခေါ်သည်။ သို့သော် ၎င်းတွင် ပါသော مفاعلة သည် أفعال ၏ အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။

عَبَدْتُهٗ فَبَاعَدَ (ကျွန်ုပ်တို့သူကိုဝေးကွာအောင်
လုပ်ခဲ့ရာတို့သူဝေးကွာသွားခဲ့သည်)၏အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။

موافقت - ၅

☆ ၅။ موافقتတွင် باب ၅ မှီရိလေသည်။ ☆

(က) عَبَدَ - ၂။ عَبَدْتُهٗ (မြင့်မားသည်)၏အဓိပ္ပါယ်
ပေးလေသည်။

(ခ) عَبَدَ - ၃။ عَبَدْتُهٗ (ယမန်နိုင်ငံသို့ဝင်ခဲ့သည်)
၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။

ابتداء - ၆

၁- عَبَدَ - ၂။ عَبَدْتُهٗ (၄င်းသည်)၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။ ၄င်း
ရောက်ခဲ့သည်။

၂- عَبَدَ - ၃။ عَبَدْتُهٗ (ကုလား)၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။ ၄င်း
ရောက်ခဲ့သည်။

☆၎င်း-خاصية في باب☆

۵- انتخاب

၂- **تَصْرِفُ** လုပ်ရပ်ကိုရရှိရန်ကြိုးစားခြင်း။

၃- **تَخْيِير** မိမိရရှိရန်အတွက်ကြိုးစားခြင်း။

၎င်းအတွက် (အချင်းအတွယ်) ကိုယ်သိသည့် အခါမှ စ၍ အကုန်အစား ဖြစ်သည်။

၂၀၈- غَمُّهُ فَاعْتَمَ ကျွန်ုပ်သူကိုပူဆွေးစေရာ ထိုသူပူဆွေးသွားခဲ့သည်။

☆ ဤ စာတွင် မူရင်းမှ ပြုပြင်ဆင်ခြင်မှုများ ရှိပါသည် ☆

(က) (စွမ်းနိုင်ခြင်း) သည် ခံနိုင်ရည် - ခံနိုင်ရည် မရှိသော

အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။

သို့ **حِجَاز** (ထိုသူ ၊ **أَحْجَزَ** သည် **إِحْتَجَزَ**-ဥပမာ ၊ **مُوافقت** **إفعال** (၁)
 ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၊ အာဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။

(ဂ) **تَرَدَّى** (ထိုသူ့ခြုံထည်ခြုံခဲ့သည်) **إِرتَدَى**-ဥပမာ- **مُوافقتَ تَفْعَل** (အတူတူပါယ်ပေးသည်။)

သည့် **إِخْتَصَمَ زَيْدٌ وَعَمْرُو** - ဥပမာ- **مُوافقتَ تَفَاعُلٍ** (လ)
تَخَاصَمَ زَيْدٌ وَعَمْرُو (ဖိုက်နှင့်အမရ်အမှုဖြစ်ကြသည်/အငြင်းအခုံဖြစ်ကြ
 သည်)၏အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။

(c) **إِسْتَجَرَ-إِيتَجَرَ**-**مُوافَقَت** **إِسْتَفْعَال** (ထိုသူ အဖိုးအခ
တောင်းခဲ့သည်)၏အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။

ابتداء - 6

၁- مجرد အိပ္ပာယ်ဖြင့်သာလေသည်။

ဥပမာ- **إِسْتَلَمَ زَيْدٌ** စိုက်ကျောက်တုန်းကိုနမ်းခဲ့သည်။ ၎င်း **إِسْتَلَمَ** ၏ **مَجْرُود**
သည် **فَرْعٌ** ဖြစ်၍ အဓိပ္ပါယ်မှာ (ငြိမ်းချမ်းမှုဖြစ်သည်)

၂- إِبْتَامَتِ الشَّاةُ ဆိတ်မြက်များကိုဟိုရှာ
(ဒီ) သည်ရှာ ရှာခဲ့သည်။ إِبْتَامَ ၏ أصل သည် إِبْتَمَ ဖြစ်သည်။

☆၍ ၁၀-အထွေထွေအကျဉ်းချုပ်☆

6- اتخاذ

إبتداء-10 موافقت-9 مطاوعت-8 قصر-7

၁- **طلب** တောင်းဆိုခြင်း။

إِسْتَغْفَرْتُ اللَّهَ - ဥပမာ ကိုတောင်းဆိုခြင်း၏အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။

عُفْرَانٌ (ခွင့်လွှတ်မှု) ဖြစ်သည်။

၂- **لياقته**ထိုက်သက်ခြင်း။

အိဗ္ဗာဟ် အံၤအိဗ္ဗာဟ်ပးသညါ။ ဥပမာ- اِسْتَرْقَعَ الثَّوْبُ အဝတ်ဖာထေးရန်ထိုက်
သက်သွားခဲ့သညါ။ اِسْتَرْقَعَ اِثْنَا مَآخِذَ رُقْعَةٍ (အဝတ်အပေါက်အပြဲဖာထေး
ခြင်း) ဖြစ်သညါ။

၂- တွေ့ရှိခြင်း။

ကျွန်ုပ်တို့သို့ ကိုမွန်မြတ်သူဖြစ်
 ၏အမိပွယ်ပေးသည်။ **إِسْكْرْمُتْهُ** **و** **جَدَان**
 ကောင်း တွေ့ရှိခဲ့သည်။ **و** **تُغْنِي** **و** **جَدَان** ၏အမိပွယ်ပါဝင်သည်။

၇-၇-၇၇

အရာတခုကို أخذُ နှင့်ဆက်တွဲလျက်ရှိသည်ဟုထင်မြင်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

ငါတို့-استحسنته ကျွန်ုပ်တို့သို့ကိုးကောင်းသည်ဟုထင်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏ مأخذ

သည်။ حَسَنٌ (ကောင်းခြင်း) ဖြစ်သည်။ حُسْبَانٌ တွင် ၏အဓိပ္ပါယ်ပါဝင်သည်။

၅- **تَحَوَّل** ဖြစ်သည့်စကားများကိုပြောင်းလဲခြင်း။

تَحَوَّل ၏ဥပမာ- اِسْتَحْجَرَ الطَّيْنَ ။ သည်ကျောက်ခဲဖြစ်သွားသည်။

၄င်း၏ حَجَرٌ သည် مَا خَذَ (ကျောက်ခဲ) ဖြစ်သည်။

၆- **اِتَّخَذَ** ပြုလုပ်ခြင်း။

اِتَّخَذَ ၏ဥပမာ- اِسْتَوْطَنَ الْقُرَى ။ ထိုသူရွာများကိုချက်မြင်ဒေသအဖြစ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၄င်း၏ مَا خَذَ သည် وَطَنٌ (ချက်မြင်ဒေသ/မွေးရပ်မြေ) ဖြစ်သည်။

၇- **اِقْصَرَ** အတိုချုံးခြင်း။

اِقْصَرَ ၏ဥပမာ- اِسْتَرْجَعَ ။ ထိုသူ رَاجِعُونَ ၏သို့ اِنَّا لِلّٰهِ ။ ဖတ်ခဲ့သည်။

၈- **اِفْعَال**

اِفْعَال ၏ဥပမာ- مَطَاوَعَتَ ။ ကျွန်ုပ်တို့ထိုသူကိုရပ်စေရာထိုသူရပ်တန့်ခဲ့သည်။

၉- **مَوَافَقَت**

☆ **مَوَافَقَت** ကိုသဘောတူညီမှုဟုဆိုသည်။ ☆

(က) ၏အဓိပ္ပါယ် (ရပ်တန့်ခဲ့သည်) قَرَّ သည် اِسْتَقَرَّ ၏ဥပမာ- مَوَافَقَتٌ مجرد ပေးသည်။

(ခ) أَجَابَ (ထိုသူလကံအဖြေ ညီညွတ်စွာ) အတိအကျ ပေးခဲ့သည်။

(ဂ) تَكَبَّرَ (ထိုသူမိမိ၏ကြီးမြတ်ကြောင်းကိုထုတ်ဖော်ခဲ့သည်) အတိအကျ ပေးသည်။

(ဃ) اِعْتَصَمَ (ထိုသူရိနာတ်မှ ရှောင်ကွပ်ခဲ့သည်) အတိအကျ ပေးသည်။

၁၀- اِبْتَدَاء

(က) اِسْتَفْعَالَ (အတိအကျဖြင့်သာလေသည်။)

مجرد - اِسْتَعَانَ (အလယ်အလတ်အရွယ်) အတိအကျ ပေးသည်။

عَانَ - يَعُوْ - عَوْنَا -

(ခ) اِسْتَاَجَرَ (ထိုသူမှီအုန်းမှီခဲ့သည်။)

❁ ❁ ❁

☆ ❁ ❁ ❁ ☆

اِبْتَدَاء- ၅- موافقت - ၄- مطاوعت - ၃- علاج - ၂- لزوم - ၁-

لزوم-၁

باب انفعال သည်အခြေတမ်း فعل لازم အတွက်သာလေသည်။

ဥပမာ- أَنْفَرَحَ- ထိုသူပျော်ရွှင်ခဲ့သည်။ ၎င်း فعل ၏ مجرد သည်လည်း لازم အတွက်သာလေသည်။ ဥပမာ- فَرَحَ

အကယ်၍ فعل တခုသည် مجرد متعدى ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းကို အကယ်၍ فعل لازم မဟုတ်ပါက باب انفعال ဖြစ်သွားသည်။

ဥပမာ- أَنْفَطَرَ- ထိုသူဖောက်ခဲ့သည်။ ၎င်း فعل ၏ အရာပေါက်ပြုခဲ့သည်။

علاج-၂

علاجတွင်အသုံးပြုသော فعلသည် ခန္ဓာကိုယ်အပြင်ပိုင်းဖြင့်သာသိရှိနိုင်သော နေရာတွင်သာအသုံးပြုသည်။ ဥပမာ- اِنْكَسَرَ الْيَدُ- လက်ကျိုးခဲ့သည်။

اِنْعَرَفَ (ထိုသူသိခဲ့သည်) ဟုအသုံးပြု၍မရပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သိရှိခြင်းသည် နှလုံးသားနှင့်သာသက်ဆိုင်၍ခန္ဓာကိုယ် အပြင်ပိုင်းနှင့် မသက်ဆိုင်သည့်အတွက်ဖြစ်လေသည်။

مطاوعت-၃

(က) كَسَرْتُهُ فَانْكَسَرَ- မှုတ်ပစ်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့အရာကိုချိုးလိုက်ရာ ထိုအရာကျိုးသွားသည်။

(ခ) أَغْلَقْتُ الْبَابَ فَانْغَلَقَ- မှုတ်ပစ်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့တံခါးကို

ပိတ်လိုက်ရာ တံခါးပိတ်သွားသည်။

၄- موافقت

☆ ဤတွင် موافقت နှစ်မျိုးရှိလေသည်။ ☆

(က) طِفَّتِ النَّارُ သည် اِنْفَطَتِ النَّارُ - موافقت مجرد (စီးငြိမ်းသွားသည်) ၏ အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။

(ခ) حَجَّازَ أَحَجَزَ သည် اِنْحَجَزَ - موافقت افعال (ထိုသူသည်) ၏ အဓိပ္ပါယ်ပေးသည်။ ဤ افعال သည် ရှားပါး၏။ သို့ဝင်ခဲ့သည်။

၅- ابتداء

(က) اِنْفَعَال ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်သာလေသည်။ مجرد (က) طُلُقَ သည် مجرد ၏ ၎င်းသည် اِنْطَلَقَ زَيْدٌ - (ထိုသူသည်) ဖြစ်သည်။

(ခ) اِنْفَعَال ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်သာလေသည်။ مجرد (က) طُلُقَ သည် مجرد ၏ ၎င်းသည် اِنْطَلَقَ زَيْدٌ - (ထိုသူသည်) ဖြစ်သည်။

❦ خَاصِيَّةٔ ابْإِفْعِيْعَالِ ❦

موافقت - q مطاوعت - p مبالغة - r لزوم - s

اُفْعِلْ ၏အများပိုင်သည် لازم အတွက်သာလေသည်။

مبالغه-۲

မြေပြင်၌မြက်များစွာဖြစ်ရှိခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ့်ပေးလိုက် - ثَنِيَّتُهُ فَاتَّوْنُوْنِي - مطاوعت مجرد

موافقت-۹

[illegible]

၏အဓိပ္ပါယ်နှင့်လာသည်။

خاصیات

تَحَشَّنَ သည် إِخْشَوْشَن - ဥပမာ- အိပ်ပေးသည်။
 (ထိုသူကြမ်းတမ်းခက်ခဲသည်) အိပ်ပေးသည်။

خاصية إفعال باب فاعل

☆ဂင်း-خاصية فاعل-☆

عيب-ق-لون-مبالغة-ل-لزم-و
 لزوم-و

အတွက်လားသည်။

إفعال-عيب-ق-لون-مبالغة-ل-لزم-و

إفعال-عيب-ق-لون-مبالغة-ل-لزم-و

مبالغة-ل

إفعال-عيب-ق-لون-مبالغة-ل-لزم-و

إفعال-عيب-ق-لون-مبالغة-ل-لزم-و

لون-ق

အရောင်နှင့်ပါတ်သက်သောလားသည်။

إفعال-عيب-ق-لون-مبالغة-ل-لزم-و

إفعال-عيب-ق-لون-مبالغة-ل-لزم-و

(ဆိုခဲ့သည်) بِسْمِ اللَّهِ (ထိုသူ) بِسْمَل - စာပေ- قصر

ကျွန်ုပ်သူမကိုတွတ်ရခါဝတ်ပေးခဲ့သည်။
 «(ခုံထပ်)ဖြစ်သည်။» ဟုပြောသည်။

باب فعلة باب اများပိုင်းတွင် အဓိပ္ပါယ်သွ်သာထူးခြားချက်ရှိသော်လည်း
 တွင် (لفظ) စာလုံးများ၏ထူးခြားချက်များလည်း လာရှိသေးသည်။
 သာလမ္မာ مضاعف နှင့် صحيح များသည် فعل မှလာသော باب فعلة
 ရှိသည်။

وَسُوْسَ - اِيْرَبْطَا مِضَاعَف ॥ دَحْرَجَ - اِيْرَبْطَا صَحِيح

مهموز အဖြင့်နှင့်လာခြင်းသည် အလွန်ရှားပါးလေသည်။

ဥပမာ-طائفة ဦးခေါင်းညွှတ်ခြင်း ၏ အဓိပ္ပါယ်ပေးလေသည်။

☆ငှ်း: خاصيةတွင်☆စွဲရှိသည်။

اِقْتِضَابٌ - مطاوعت فعللة -

دَحْرَجْتُهُ فَتَدَحْرَجُ - مطاوعت فعللة -

၀၆၆) တိဗက် သည် တေ့ဝံး ၊ တေ့ဝံး - ဟူ၍

များ: خاصية

- [illegible]

- ## تمت وبالفصل عمت

مولانا محمد رفیع

قواعد الصرف و خاصیات الأبواب	- مولانا حسین احمد ہریدواری
آسان خاصیات ابواب	- مفتی سعید مشتاق حصیری
علم الصرف آخرین	- مولانا مشتاق احمد جرتھاولی
تحفة خاصیات أبواب	- مولانا محمد راشد معروفی

ဆက်လက်ထွက်ရှိမည့်စာအုပ်များ (ان شاء الله)

معين النحو على هداية النحو

ایضاح السراجی علی تقریر معراجی

معين البلاغة

ထွက်ရှိပြီး စာအုပ်များ (ما شاء الله)

ايضا ح المنطق

ایضاح السراجی

معين اصول الفقه

علم الصرف (۳)

معین السیر فی ہدی خیر البشر

ရရှိနိုင်မည့်နေရာ

မဒီနာသုလ်အလူးမ် အရမီတက္ကသိုလ်-ယင်းတော်

09-97 5380906 / 97 4210200 / 96 3520592

